

Президенту України
Віктору Януковичу
м. Київ, вул. Банкова, 11
01220, Україна

**HUMAN RIGHTS HOUSE
FOUNDATION**

Копія:
Міністерство внутрішніх справ України
Могильову Анатолію Володимировичу
м. Київ, вул. Богомольця, 10,
01024, Україна
факс: +380 44 2561633

Голові Верховної Ради України
Володимиру Литвину
м. Київ, вул. Грушевського, 5
01008, Україна
E-mail: Lytvyn.Volodymyr@rada.gov.ua

28 жовтня 2010 року

Закликаємо Україну зупинити переслідування та тиск на правозахисників, журналістів та дослідників

Ми, організації, що підписали це звернення, глибоко стурбовані збільшенням тиску на правозахисників, журналістів та дослідників в Україні та закликаємо українську владу поважати свої міжнародні зобов'язані у сфері прав людини.

8 вересня 2010 року український історик та Директор Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького» (м. Львів) Руслан Забілий був затриманий у Києві шістьома працівниками СБУ та відвезений до центрального управління СБУ. Працівники СБУ не представилися Забілому та не повідомили йому ні про причини затримання, ні про звинувачення, висунуті проти нього. Під час затримання йому біло відмовлено у присутності його адвоката. Його персональний ноутбук, що містив історичні архівні матеріали та академічні дослідження, був вилучений. Було повідомлено, що ця інформація містить державну таємницю та була відкрита кримінальна справа.

14 вересня 2010 року на українського журналіста та Голову Херсонського обласного відділення Комітету виборців України (член Української Гельсінської спілки з прав людини) Дементія Білого був здійснено напад, під час якого він був побитий трьома невідомими. Напад відбувся під час представлення звіту Міського Голови Херсону Володимира Сальдо перед мешканцями міста, коли пан Білий закликав до прозорості заходу та дозволу усім мешканцям та опозиційним депутатам бути присутніми на заході. Презентація цього звіту була закритим заходом. Після того, Білий був виштовханий у фойє залу, де був побитий. Прокуратура відкрила кримінальну справу за фактом нанесення тілесних ушкоджень. Однак, вона відмовила в порушенні кримінальної справи за статтею 171 Кримінального кодексу України, яка передбачає відповідальність за перешкоджання журналістській діяльності.

14 жовтня 2010 року український юрист, правозахисник та керівник громадської організації «Вартові закону» Олексій Веренцов та активіст цієї ж організації Ігор Танячевич були

затримані після організацій мирної демонстрації перед приміщенням Львівської Обласної прокуратури, що мала на меті вимагати належне кримінальне розслідування фактів корупції. Вони були обвинувачені у порушенні порядку організації мирного зібрання та злісній непокорі законному розпорядженню працівника міліції щодо припинення мирного зібрання (стаття 185 та 185-1 Кодексу про адміністративні правопорушення). Ця вимога працівника міліції базувалася на відсутності дозволу на проведення демонстрації, хоча відповідно до статті 39 Конституції України такий дозвіл не потрібний для проведення мирного зібрання. Під час судового слухання справи в Галицькому районному суді міста Львова Веренцову та Тянячкевичу було відмовлено у присутності адвоката та не були допитані свідки події.

Близько 23 години 15 жовтня працівники міліції провели обшук офісу Вінницької правозахисної групи без санкції суду, що порушує вимоги статті 8 Європейської Конвенції про захист прав людини. Під час обшуку була вилучена уся фінансова документація організації, конфіденційна інформація про клієнтів та біженців, письмова комунікація між Вінницькою правозахисною групою та Європейським судом з прав людини щодо справ *Kulik v. Ukraine*, *Zabolotni v. Ukraine* та *Aleksei Makarov v. Ukraine*.

Вище згадані випадки є найбільш свіжими прикладами продовження погроз, залякування, переслідування та насильства щодо правозахисників, журналістів та вчених в Україні.

Стурбовані цією ситуацією, ми закликаємо українську владу:

- Дотримуватися усіх положень Європейської Конвенції про захист прав людини (ЄКПЛ) та Міжнародного пакту про громадянські та політичні права (МПГПП), учасниками яких є Україна, зокрема, поважати та забезпечувати свободу мирних зібрань (стаття 11 ЄКПЛ та стаття 21 МПГПП), свободу вираження поглядів (стаття 10 ЄКПЛ та стаття 19 МПГПП) та право на справедливий суд (стаття 6 ЄКПЛ та стаття 14 МПГПП).
- Виконувати усі положення Декларації ООН щодо прав та обов'язків осіб, груп та органів суспільства, що покликані захищати та допомагати у реалізації загально визнаних прав людини та основоположних свобод (також називається Декларація прав правозахисників).
- Здійснити усі можливі заходи для попередження переслідувань, погроз та насильства проти правозахисників, журналістів та вчених.
- Провести невідкладне, повне та незалежне розслідування згаданих вище випадків та висунути винним обвинувачення.
- Разом з громадськими організаціями, представниками міжнародних неурядових організацій та іншими зацікавленими сторонами обговорити та прийняти конкретну концепцію заходів щодо виконання Україною своїх міжнародних зобов'язань, особливо прийнятих щодо України рекомендацій під час Універсального періодичного огляду в Раді ООН з прав людини, а також рекомендацій, що надаються спеціальними конвенційними органами ООН.

З повагою,

Українська Гельсінська Спілка з прав людини

Білоруський Дім Прав людини у вигнанні у Вільнюсі, Литва

Російський Дослідницький центр з Прав людини (від імені наступних неурядових організацій):

- Група Мережі Будинків прав людини
- Незалежна Психіатрична Асоціація Росії

- Московський Центр Тюремної Реформи
- Московська Гельсінкська група
- Фонд прав матері
- Non-violence International
- Право Дитини
- Право Жити і мати Громадянську гідність
- Фонд Соціального партнерства
- Союз Комітетів Матерів Солдат Росії

Молодіжний правозахисний рух (Росія)

Будинок Прав людини Баку (від імені наступних неурядових організацій):

- Жіноча Асоціація для Раціонального розвитку (ОПІКА)
- Асоціація для Захисту Прав Жінок в Азербайджані імені Д. Алієвої
- Суспільство Правового виховання
- Інститут медіа права
- Товариство гуманітарних досліджень

Будинок Прав людини Тбілісі (від імені наступних неурядових організацій):

- Центр Прав людини (ЦДПЧ)
- Стаття 42 Конституції
- Грузинський Центр Психосоціальної і Медичної Реабілітації Жертв тортур (GCRT)
- Союз «Сафарі» - Сім'я Без Насильства
- Кавказький Центр Прав людини та Досліджень Конфлікту (КАВКАЗ)

Гельсінська Асоціація (Вірменія)

Сахатун – Дружини політичних в'язнів (Вірменія)

Будинок Прав людини Сараєво (від імені наступних неурядових організацій):

- Асоціація Громадян жінок "Ренесанс"
- Фонд CURE
- Гельсінський Комітет з Прав людини в Боснії та Герцеговині
- Регіональний Координатор молодіжних груп
- Сербська Громадська Рада - Рух за Рівність - Рада Кантона Сараєво
- Центр «Жінка і Суспільство»

Будинок Прав людини Загреб (від імені):

- В.а.В.е.
- Центр Мирних Досліджень
- Громадянський Комітет з Прав людини
- Documenta - контакт з минулим
- UPIM - Рівні можливості
- Svitanje - психічне здоров'я

Норвезький Будинок Прав людини (від імені наступних неурядових організацій):

- Фонд Будинку Прав людини
- Норвезький Гельсінський комітет
- Інформація про Здоров'я та Права людини
- FIAN

Гельсінський Фонд з прав людини (Польща)

Дім відкритого слова (від імені наступних неурядових організацій):

- Міжнародний ПЕН-клуб
- Автори в Тюремному Комітеті
- Article 19

Копії цього звернення також надіслані до:

- Директорату з прав людини та юстиції Ради Європи, Страсбург
- Комісару з прав людини Ради Європи, Страсбург
- Спеціальному доповідачу ООН щодо ситуації з правозахисниками, Женева
- Спеціальному доповідачу ООН щодо підтримки та захисту свободи вираження думок та поглядів, Женева
- Спеціальному доповідачу ООН щодо незалежності суддів та юристів, Женева
- Офіс Демократичних інституцій та прав людини Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), Варшава
- Дипломатичним посольствам в Україні

Про Мережу будинків прав людини можна дізнатися більше тут: www.humanrightshouse.org

Мережа будинків прав людини – це форум для співпраці між заснованими та діючими будинками прав людини, що об'єднують 70 неурядових організацій в 15 країнах на Західних Балканах, Східній та західній Європі, Південному Кавказі та Східній Африці. Мережа має на меті захист, посилення та підтримку правозахисників та їхніх організацій.